

*Використання електронних видань як маркетингового інструменту.* Великі видавництва використовують електронні видання як стратегічний інструмент маркетингу. Безкоштовні електронні версії деяких книг можуть викликати інтерес та попит на традиційні видання.

*Розширення читачького досвіду через взаємодію форматів.* Взаємодія електронних та паперових видань дозволяє розширювати читачький досвід. Наприклад, використання QR-кодів у паперових книгах для отримання додаткового контенту чи можливість синхронізації читання між паперовими та електронними пристроями.

*Конкуренція та суперечки в правах.* Однією з проблем є конфлікт інтересів і прав між традиційними та електронними виданнями, зокрема щодо авторських прав та розподілу прибутку. Відтак, їх потрібно розглядати не як конкурентів, а як унікальну можливість збереження та розвитку різноманітності видавничої сфери.

Віокремимо, на наш погляд, переваги і недоліки електронних видань.

Переваги: швидкий доступ; екологічна ефективність (зменшення потреби в папері та друці може призвести до зменшення негативного впливу на навколишнє середовище); можливості взаємодії (електронні видання дозволяють читачам взаємодіяти з контентом, залишати коментарі, взяти участь в обговореннях тощо); зручність зберігання (інформацію можна легко зберігати в електронному вигляді, і вона доступна на різних пристроях); можливості мультимедіа (електронні видання можуть містити різноманітний мультимедійний контент, такий як відео, аудіо, інтерактивні графіки).

Недоліки електронних видань: чималі витрати на технології (виробництво та підтримка електронних пристроїв може бути затратним для користувачів і видавців); проблеми з безпекою та приватністю (електронні видання можуть зазнати кібератак та порушення приватності користувачів); відсутність фізичного відчуття (відсутність фізичного об'єму може призвести до менш інтенсивного враження від читання порівняно з паперовими виданнями; залежність від технологій (для читання електронних видань потрібні технічні пристрої, заряджені батареї та доступ до мережі «Інтернет»); питання авторських прав (з погляду авторських прав можуть виникати складнощі, оскільки електронний контент легше копіювати та поширювати).

Попри недоліки електронних видань переваги є вагомішими для читачів, авторів та видавців. Відтак кожен може вибирати оптимальний для себе варіант володіння інформацією: чи то електронне видання, чи паперове. Обидва варіанти надають читачам широкий вибір доступу до будь-якої інформації та задоволення від літературного споживання, а видавцям — спрощення процесу книгодрукування і видавання, можливість швидко й легко вносити виправлення і (або) доповнення.

*М. Панасюк*

## **ОСОБЛИВОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДІЛОВОДСТВА НА ВЕБСАЙТАХ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ**

*М. Panasiuk*

## **SPECIFICS OF IMPROVING ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT ON UKRAINIAN SCHOOL WEBSITES**

В епоху стрімкого розвитку нових технологій, впровадження електронного діловодства на вебсайтах шкіл України це перспективний напрямок у розвитку

освітньої системи. На мою думку, ведення електронного документообігу є досить актуальною темою у наш час, адже це може допомогти покращити комунікацію між всіма учасниками навчального процесу, зменшити обсяг паперової роботи та ризик втрати документів, а також скоротити витрати на друк.

Основними цілями ведення електронної ділової документації є:

- використання технологій дистанційного навчання для організації освітнього процесу та відстеження результатів навчання;
- спрощення ведення ділової документації та зменшення витрат часу для їх ведення;
- забезпечення оперативності, достовірності та цілісності інформації, що використовуються в освітній діяльності.

Важливу роль у розвитку електронного діловодства в закладах освіти відіграв наказ Міністерства освіти та науки України «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі». Мета цього наказу полягає в тому, щоб удосконалити обробку й зберігання шкільної документації та зменшити витрати часу для їх ведення, забезпечити прозорість, достовірність та цілісність інформації, а також використовувати технології дистанційного навчання для контролю результатів навчання.

До обов'язкової ділової електронної документації входять класні журнали, журнали обліку пропущених або заміненіх уроків, журнали факультативів і гурткових занять, особові справи та алфавітна книга здобувачів освіти, розклад навчальних занять, річний план роботи закладу освіти.

Для ведення електронних журналів та щоденників було створено портал E-journal. Цей сервіс виглядає як сайт, на сторінках якого містяться дані про учнів, розклад уроків, списки відвідування та ін. Інформація до е-журналу можуть вносити тільки вчителі, батькам та учням доступ не передбачений. Також створюються електронні щоденники для кожного учня, у них відображено всі дані, які вчителі внесли до журналу (пропуски, оцінки, коментарі, поведінка та зауваження). У батьків є можливість підписувати електронний щоденник.

Розглянемо переваги використання електронних журналів та щоденників для всіх учасників навчального процесу.

Для адміністрації школи:

- можливість оперативно готувати звіти, діаграми успішності за класами та предметами;
- аналіз результативності роботи вчителів;
- облік відвідування та можливість відстежування динаміки успішності учнів, класів та школи загалом.

Для вчителів:

- доступ до актуального розкладу на смартфоні або комп'ютері;
- можливість завантаження навчальних матеріалів для ознайомлення;
- поділ класів на групи без паперових журналів;
- просте формування звітів за підсумками семестру та навчального року;
- ефективна комунікація з батьками та учнями.

Для учнів:

- швидкий доступ до навчальних матеріалів і домашніх завдань та можливість їх перегляду в зручний час у період відсутності в школі;

- участь у конференціях та онлайн-вебінарах та семінарах, які організовані школою;
- можливість віддаленої комунікації з вчителями.

Для батьків:

- оперативно отримувати інформацію про успішність та відвідування дітей;
- контроль засвоєння знань та виконання домашніх завдань;
- пряма комунікація з вчителями.

Підсумовуючи, можна сказати, що впровадження електронного діловодства в закладах загальної середньої освіти сприяє підвищенню ефективності управління навчальним процесом, дозволяє аналізувати й обробляти велику кількість інформації та легко створювати звіти про успішність учнів, а створення електронних журналів і щоденників за допомогою сервісу E-journal — це ефективний інструмент для всіх учасників навчального процесу, за допомогою якого вчителі зможуть легко формувати звіти, а батьки та учні відслідковувати успішність та комунікувати з вчителями.

*Я. Марильченко*

### **ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННИХ АРХІВНИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ**

*Ya. Marylchenko*

### **PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF ELECTRONIC ARCHIVAL INSTITUTIONS OF UKRAINE IN THE INTERNATIONAL INFORMATION SPACE**

У сучасному світі розвиток інформаційних технологій з кожним днем зростає із неймовірною швидкістю. Найновітніші розробки вже застосовуються в широкому колі споживачів, а серед винахідників повсякчас та безперервно проводиться розробка ще нових і нових технологій. Саме тому задоволення інформаційних потреб користувачів архівних установ потребує змін.

У розвитку комп'ютеризації, що спрямована на розширення інтерактивного доступу до архівної інформації, важливого значення набуває формування електронних архівних ресурсів та впровадження веб- і мультимедійних технологій у створенні музейного середовища та електронного архівування.

Перспективи розвитку інформаційних технологій в архівних установах пов'язані насамперед зі створенням належних умов для розвитку й становлення інформаційного суспільства в Україні. Оволодіння електронним середовищем (ресурсами, технологіями, інструментами) та інтеграція архівних послуг в онлайн-ові соціальні комунікації є важливими завданнями архівної діяльності в сучасному медіапросторі.

З початком повномасштабної війни саме архівні установи, як заклади збереження культурної спадщини країни, опинилися під великою загрозою. І тому в нашій країні постала нагальна потреба в оцифруванні музейних ресурсів. Сьогодні проблеми збереження культурних цінностей та їх передання, популяризації і розвитку культурної спадщини є питаннями національної безпеки України.

На теперішній час, актуальним завданням для робітників музеїв, архівістів та бібліотекарів постало визначення цифрової стратегії — плану або концепції, яка б описувала, як установа використовуватиме цифрові технології, платформи